

Aika: tiistai 9.12.2014 klo 13.00 – 15.00

Paikka: Kemijoki Oy, Villa Willamo, Salmijärven ranta, Rovaniemi

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja Tarja Zitting-Huttula avasi kokouksen klo 13:05 ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Osallistujalista on [liitteessä 1](#).

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. VATT:n ennusteet työllisten määrän kehittymisestä ja Lapin perus- ja tavoiteura

Päivi Holopainen esitteli VATT:n ennusteet työllisten määrän kehittymisestä ja Lapin perus- ja tavoiteuran. Todettiin työpaikkojen määrän olevan huomattavasti suurempi kuin 1.10.2014 suoritettussa arvioissa verrattuna 7.3.2014 arvioon. Todettiin, että ennusteet tulevat kommenteille hyvin lyhyillä toimeksiantoajoilla, mutta niihin kannattaa ottaa kantaa, koska klustereiden asiantuntijänäkemyksiä arvostetaan ennusteiden laadinnassa.

[Vertailutaulukko liitteessä 2](#)

4. Energia-alan klusterin tavoitteet ja tehtävien jäsentäminen sekä toimintamalli

Päivi Holopainen esitteli klusterin tavoitteita ja tehtäviä. Eri klustereiden puheenjohtajien tapaamisessa oli noussut esille hyvien toimintanäkemyksen koostaminen klustereiden toimintaan. Keskusteltiin energia-alan klusterin toimenpiteistä ja mahdollisista uusista jäsenistä klusteriin. [Liitteessä 3](#) on toimintaklustereiden rakenne, toiminta, vastuu ja kehittäminen 2014.

5. Ajankohtaista energia-alalta

Tehtiin puheenvuorokierros, jossa läsnäolijat kertoivat ajankohtaisia asioita omasta organisaatiostaan sekä toivat esille näkemyksensä energia-alan klusterin asiasisällöistä ja jäsenistön kattavuudesta.

Heino Vasaralla on laaja näkemys eri klustereiden toiminnasta. Hänen mukaansa klustereiden toimintamalleissa on eroja. Eri klustereiden hyvät toimintamallit ja käytänteet tulisi saada myös muiden klustereiden käyttöön.

Vasara kertoi, että ELY-keskuksen henkilöstöllä on info-tilaisuus energia-asioista tammikuussa 2015. Energia-alan tilaisuuksia järjestetään yhteensä 4-5 vuosien 2014 ja 2015 aikana. Mitä ELY-keskus voisi tehdä enemmän energia-asioiden eteenpäin viemisessä? Olisiko ProAgria mahdollisesti kiinnostunut tulemaan klusterin jäseneksi?

Raimo Reiman:

Raimo Reiman uskoo, että Lapin energialla tulee olemaan kilpailuetu vesivoima- ja metsäenergiavarojensa puolesta verrattuna muihin maakuntiin. Tuleva LNG nestekaasuenergia on suuri kysymysmerkki, mikä vaikutus sillä on energiapolitiikassa? Energia-ala elää tällä hetkellä hyvin muutosherkkää vaihetta. Pitkänajan ennusteita ei voi tehdä esim. Mikä on tilanne viiden vuoden päästä? Vesivoiman merkitys energiatuotannossa tiedetään, mutta mikä on muiden energiamuotojen tilanne? Klusterin tehtävänä olisi ottaa kantaa mm:

- mahdollisen uuden energia-alan tekniikan vaikutuksista Lapin elinkeinojen kokonaisuuteen
- mitä seurauksia polttoaineiden hinnan vaihtelut aiheuttavat?
- ”heikkoja signaaleja” tulisi tuoda esille.

Reimanin mukaan energia-alalla tulee olemaan keskeisessä asemassa energiatukien muodostuminen lähivuosina. ELY-keskuksessa on meneillään organisaation muutoksia, minkä seurauksena energiatukien käsittely siirtyy Pirkanmaan ELY-keskuksen alaisuuteen.

Jarmo Saariniemi:

Saariniemi kertoi, että ammattiopisto Lappia on lisännyt ja tulee jatkossakin lisäämään uusituvan energian painopistettä koulutuksessa. Uusiutuvan energian koulutus painottuu pääasiassa biokaasutukseen, aurinko- ja tuulienergiaan. Vastaavasti Lapin ammattiopisto (LAO) keskittyy metsäenergian koulutukseen.

Saariniemi kertoi, että Lappia tulee lisäämään myös biotalouden koulutusta. [Liitteessä 4](#) Suomen biotalousstrategia ja sen heijastukset ammattiopisto Lappiaan.

Lappialle on myönnetty järjestämissopimus **Tuulivoima-asentajan ammattitutkintoon**. Louen biokaasulaitoksen kokemuksia on kerätty 8 kuukauden ajalta. Lämmön tuotanto on ollut 300 MWh, sähkön tuotanto aloitetaan vuonna 2016. Valmisteilla oleva hygieniasointiyksikkö tulee lisäämään metaanikaasun tuottoa paremmaksi. Liikennepolttoaineyksikön suunnittelu aloitetaan em. yksikön valmistuttua. Toisessa biokaasuhankkeessa on mukana Lapista 12 maatilaa. Benchmarking-matka maatilojen biokaasun tuotannosta on suunnitteilla tehdä lähiaikoina Kainuuseen.

Päivi Holopainen:

Päivi Holopaisen näkemyksen mukaan energia-alan klusterin jäseneksi tulisi valita uusi henkilö Lapin ammattipistosta Pentti Riipin jäätyä eläkkeelle. Klusterin näkemykset ovat tärkeä kanava vaikuttaa esim. Lapin liittoon. Yrityksille tulisi laatia energia-alan C&Q-kysely. Lapin liiton uusi organisaatiomalli tulossa vuoden 2015 aikana.

Anne Ylivero:

Anne Ylivero toivoi, että klusteritoiminnan avulla pystyttäisiin yritysten tarpeisiin reagoimaan nopeammin. Lapin oppisopimuskeskuksen nuorten oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien parantamiseen tähtäävät hankkeet [liitteessä 5](#).

Erkki Kähkölä:

Erkki Kähkölä uutena klusterin jäsenenä toivoi, että toimintaan tulisi parempi selvyys. Klusterin toiminta tarjoaa oppilaitoksille arvokasta tietoa. Miten oppilaitokset hyödyntävät klusterin näkemyksiä? Kähkölä kertoi, että Caverion Industria Oy vastaa mm. Kemijoki Oy:n Kemijoen alueen yllä- ja kunnossapitotöistä, Pohjolan Voima Oy:n lijoen ja Jumiskon vesivoimalaitosten kunnossapidosta sekä myös Fingridin kantaverkon ylläpidosta pohjoisessa.

Arvo Torkkola:

Arvo Torkkola kertoi, että Rovaniemen verkko on ollut suunnittelemassa yhdessä muiden sähköalan yritysten kanssa Lapin ammattikorkeakoulun Kemin sähkölaboratoriota. Eri energia-alojen yhteistyö on keskeisessä asemassa maakuntamme energia-asioissa.

Torkkolan mukaan Suosiolan CHP-voimalaitoksen savukaasujen vesipesurista on saatu erinomaiset tulokset tehon nostoon.

Torkkola pohti, pitäisikö klusterin jäseneksi ottaa mukaan myös vesi- ja jätehuollon edustaja.

Mikko Kangasniemi:

Mikko Kangasniemen mielestä klusterin keskeisenä toimintana on saada laaja kokonaiskuva maakuntamme energia-asioista. Klusterin kokonpano on sopiva. Energia-ala elää tällä hetkellä hyvin apaattista aikaa. Uudet energiamuodot ovat merkittävän haasteen edessä. Mikä tulee olemaan kannattavaa muutaman vuoden päästä? Tilanne oli aivan toinen muutama vuosi sitten.

Esim. akkuteknologia kehittyy hyvin nopealla aikataululla. Mikä tulee akkuteknologian merkitys olemaan uusiutuvissa energiamuodoissa ja niiden sovellutuksissa lähivuosina?

Kangasniemi kertoi, että verkoston saneeraus on käynnissä Rovakairan alueella.

Petri Kuisma

Petri Kuisma kertoi, että Lapin ammattikorkeakoululla on menossa rakennustekniikan laboratoriohanke. Laboratorion suunnittelussa tarvitaan klusterin ja yritysten näkemyksiä. Energianeuvonnan merkitys tulee olemaan tärkeää maakunnassa.

Kuisma toivoi, että Lapin yliopiston eri tiedekunnat saataisiin mukaan energia-alan klusterin toimintaan.

Tarja Zitting-Huttula:

Tarja Zitting-Huttula sanoi, että energia-alan laaja kokonaisuus on hyvin merkittävässä asemassa Lapissa. Esimerkiksi Fennovoiman tilanne ja merkitys maakuntamme energia-asioissa on tärkeä. ”Heikkoihin signaaleihin” reagoinnissa energia-alan klusterilla on tärkeä rooli. Lapin ammattiopiston ja tuulivoimayrityksen edustaja tulisi saada mukaan klusteriin.

Kemijoki Oy:n kuulumisina Zitting-Huttula kertoi, että yhtiön hallitus on tehnyt päätöksen valvomotoiminnan siirtämisestä Fortumille. Valvomoasioissa Fortum on Kemijoki Oy:n palveluntuottaja ja yksi yhtiön uuden toimintamallin kymmenestä kumppanista. Valvomon siirtymäaika Fortumin hoidettavaksi on 1,5-2 vuotta ja vaatii runsaasti perehdyttämistä.

Reijo Väisänen ei päässyt kokoukseen ja toimitti dia-esityksen kokouksen pöytäkirjan liitteeksi ([Liite 6](#)).

6. Lapin toimintaklustereiden yhteisseminaari 21.1.2015

Lapin toimintaklustereiden yhteisseminaari järjestetään keskiviikkona 21.1.2015 Rovaniemellä.

7. Lapin luotsin sivujen päivitys

Lapin luotsin sivujen päivitys on meneillään. Päivitysesitykset Päiville (paivi.holopainen@lapinliitto.fi) toimitetaan 5.1.2015 mennessä.

8. Muut asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään touko-/kesäkuulla 2015. Tarkempi ajankohta selviää Doodle kyselyn avulla. Kokous voitaisiin järjestää Louella ja tutustua samalla Lappian hankkeisiin siellä.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00.